

Stockholmskällan

100 år av samhällsutveckling

För drygt 100 år sedan ställde någon en filmkamera vid Slussen i Stockholm. På filmen syns människor och fordon som rör sig på gatorna. Vad är likt och vad är olik, jämfört med idag?

Till dig som är lärare

I den här uppgiften tränar eleverna:

Historia

- reflektion över historia
- historiska begrepp
- värdera information

Svenska

- lyssna och samtala
- bearbeta film och bild
- värdera information

Källmaterial till lektionen

1. Film från Slussen 1913

100 år av samhällsutveckling: I den här övningen tittar eleverna på en tre minuter lång film utan ljud som visar gatulivet kring Slussen 1913. I filmen syns människor som rör sig till fots – ensamma, i par eller i grupp – olika typer av fordon. Några stannar och tittar nyfiket in i kameran medan andra skyndar förbi. Vilka likheter och skillnader jämfört med vår egen tid lägger eleverna märke till?

Till källmaterialet finns flera uppgifter med frågor. Eleverna kan arbeta med uppgifterna i mindre grupper eller i helklass under din ledning.

Förberedelser

- Skriv eventuellt ut bladet med elevinstruktionen.
- Visa filmen för klassen: <https://stockholmskallan.stockholm.se/post/29571>

Instruktioner

- Titta på filmen och låt eleverna reflektera över likheter och skillnader. Följ upp med en gemensam diskussion om elevernas iakttagelser.
- Inför Uppgift 2 kan du pausa filmen mitt i en sekvens, och tillsammans räkna män, kvinnor, barn, hattar och fordon till exempel.
- Du kan också koppla diskussionerna till teman som genushistoria, teknikhistoria, modernitet, industrialisering eller klassperspektiv.

Slussen 1913 – 100 år av samhällsutveckling

Uppgift 1: Vad är likt och vad är olik

Nu har du tittat på filmen från Slussen 1913.

1. Vad i filmen är likt jämfört med idag?

2. Vad i filmen är olik jämfört med idag?

Stockholmskällan

Uppgift 2: Vad är det du ser?

1. Varför är det fler män än kvinnor i bild? _____

2. Är det skillnad på hur kvinnor och män verkar röra sig på gatorna, är de ofta själva eller i sällskap med andra? _____

3. Hur är människor klädda? _____

4. Varför bär nästan alla hatt, tror du? _____

5. Berättar hatten något om personen som bär den? _____

6. Hur uttrycker du dig med mode och kläderna du har på dig? _____

7. Hur tar sig människorna fram på stan i filmen? _____

8. Vilka olika fordon lade du märke till? _____

9. Varför tror du att så många på filmen lägger märke till kameran? _____

Stockholmskällan

Uppgift 3: Källkritik

Filmen från Slussen 1913 är ungefär tre minuter lång.

1. Vad kan vi säga om historien genom att titta på filmen?

2. Hur *representativ* är filmen – visar den hela verkligheten eller en del av den? __

3. Vi vet att den här journalfilmen visades som ett nyhetsinslag på biograferna 1913. Men vi vet inte varför den här filmen gjordes och inte vem som gjorde den. Hur påverkar det den här källan, hur mycket kan vi lita på informationen?
